

ZURn6330 Kvalitativní výzkum mediálního publika I

Sylabus verze 2, 2023 JS

Čtvrtek 10:00-11:40

Vyučující a cvičící:

Martina Novotná (martina.novotna@mail.muni.cz)

Lucie Čejková

Karolína Bieliková

Při mailovém kontaktu s vyučujícími do názvu mailu vždy, prosím, uveďte kód kurzu (ZURn6330).

Anotace

Cílem metodologicky orientovaného kurzu je zprostředkovat studentům znalost kvalitativního výzkumu mediálních publik, a to v souvislosti s vybranými teoretickými a výzkumnými problémy z oblasti studií nových médií. Konkrétní témata, na něž se kurz soustředí, jsou v každém z vyučovaných semestrů jiná. V jarním semestru 2023 se kurz soustředí na problém online politické participace na sociálních sítích a roli dezinformací. Absolvování kurzu by mělo studentům zajistit praktickou obeznámenost s technikou kvalitativních polostrukturovaných rozhovorů a jejich analýzou.

Podmínky zakončení

- Účast na **cvičeních je povinná**. Účastníci kurzu mohou absentovat nejvíce dvakrát během semestru.
- Kurz je zakončen zápočtem, jehož získání je podmíněno jednak pravidelnou docházkou a jednak splněním dále stanovených úkolů.

Struktura práce v semináři a průběžné úkoly

- Předmět má charakter otevřeného semináře, v němž se setkávají prvky přednášky s prvky výzkumně orientovaného workshopu. V zásadě tak bude mít podobu modelového týmového výzkumu, přičemž v čase bude rozdělen do tří fází:
 - Fáze první je věnována uvedení do tématu, vyjasnění teoretických a metodologických východisek, metodologickému školení.
 - Fáze druhá je věnována výběru respondentů, sběru dat a jejich ošetření.
 - Fáze třetí se pak soustředí na problém analýzy, interpretace a vyvozování výsledků.
- Studenti budou na některých úkolech pracovat ve tří či čtyřčlenných týmech.
- Každý student absolvuje cvičný rozhovor jako tazatel a jako respondent s dalšími účastníky kurzu.

- Každý ze studentů během kurzu získá dva respondenty, kteří odpovídají týmovému zadání. S nimi provede a zpracuje polostrukturované kvalitativní rozhovory (jejichž přepisy odevzdá v dále stanovených termínech).
- Analýza rozhovorů a terénních poznámek z rozhovoru bude probíhat v týmech. Každý z týmů na konci kurzu bude prezentovat svá zjištění.

Termíny

Začátek výuky:	16. 2. 2023
Odevzdání nahrávky cvičného rozhovoru:	19. 3. 2023
Odevzdání přepisu prvního rozhovoru:	9. 4. 2023
Odevzdání druhého rozhovoru:	30. 4. 2023
Prezentace týmových výsledků:	11.5. 2023
Odevzdání závěrečné zprávy:	21.5. 2023

Literatura

Povinná četba k teoretickým a výzkumným východiskům kurzu:

(1) **Teoretická východiska a problém – politická participace online:**

- Duffy, A., Tandoc, E. & Ling, R. (2020). Too good to be true, too good not to share: the social utility of fake news. *Information, Communication & Society*, 23(13), 1965-1979, DOI: [10.1080/1369118X.2019.1623904](https://doi.org/10.1080/1369118X.2019.1623904)
- Ohme, J. (2019) Updating citizenship? The effects of digital media use on citizenship understanding and political participation. *Information, Communication & Society*, 22:13, 1903-1928, DOI: [10.1080/1369118X.2018.1469657](https://doi.org/10.1080/1369118X.2018.1469657)
- Park, C.S. (2015). Pathways to Expressive and Collective Participation: Usage Patterns, Political Efficacy, and Political Participation in Social Networking Sites. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 59(4), 698-716, DOI: [10.1080/08838151.2015.1093480](https://doi.org/10.1080/08838151.2015.1093480)
- Theocharis, Y. (2015). The Conceptualization of Digitally Networked Participation. *Social Media+ Society*, 1(2). <https://doi.org/10.1177/2056305115610140>

(2) **Metody I (obecný design a příprava na rozhovory):**

- *Jak formulovat výzkumnou otázku: "Asking Good Questions":* s. 146–148 v Kozinets R., V. 2020. *Netnography: the essential guide to qualitative social media research*. London, Thousand Oaks, New Delhi, Singapore: Sage.
- *Velmi stručné shrnutí/přehled o SSI:* Adams, W. 2015. "Conducting Semi-Structured Interviews." in Newcomer, K. E., Hatry, H. P., Wholey, J. S. (eds.) *Handbook of Practical Program Evaluation*.
- *Příprava před vstupem do terénu a výběr respondentů:* "Preparing for any Interviewing Sequence" a "Before Making Contact and Starting the Fieldwork Phase of the Research Process." s. 72-109 a 184-190 v Wengraf, T. 2001. *Qualitative Research Interviewing*, London: Sage.

- *Opakované rozhovory a srovnání F2F a online*: Weller, S. 2017. „Using internet video calls in qualitative (longitudinal) interviews: some implications for rapport,“ *International Journal of Social Research Methodology* p. 613-625. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13645579.2016.1269505>

(3) **Metody II (dramaturgie, dotazování, etika, přepisy):**

- *Dramaturgie rozhovoru*: “Preparing Moderately- or Heavily-Structured Interviews in Qualitative Research Interviewing.” s. 152-182 v Wengraf, T. 2001. *Qualitative Research Interviewing*, London: Sage.
- *Dramaturgie rozhovoru, reciprocita a role a vliv tazatele*: “The Semi-Structured Interview as a Repertoire of Possibilities” a “Conducting the Interview: The Role of Reciprocity and Reflexivity.” s. 45-53 a 75-118 v Galletta, A. 2013. *Mastering the Semi-Structured Interview and Beyond*. New York: New York University Press.
- *Jak na přepis rozhovoru a poznámky*: “Copying, Indexing and Transcribing.” s. 208-223 v Wengraf, T. 2001. *Qualitative Research Interviewing*, London: Sage.
- *Etika a rizika při hloubkovém dotazování*: Corbin, J., Morse, J. M. 2003. “The Unstructured Interactive Interview: Issues of Reciprocity and Risks When Dealing With Sensitive Topics.” *Qualitative Inquiry* 9 (3): 335-354.
- *Deníčková metoda*: Bartlett, Ruth, and Christine Milligan. *Diary Method : Research Methods*, Bloomsbury Publishing Plc, 2020. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/masaryk-ebooks/detail.action?docID=6379882>. Kapitoly: Chapter 1: The development of diary techniques for research (str. 1-11); Chapter 3: Practical issues with diary techniques: Design and analysis (pouze str. 29-41).
- Kümpel, A. S. (2021). Using messaging apps in audience research: An approach to study everyday information and news use practices. *Digital Journalism*, 1–12. <https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1864219>.

Doporučená literatura – deníčky

- Berg, M. & Düve, C. (2012). Qualitative media diaries: An instrument for doing research from a mobile media ethnographic perspective. *Interactions Studies in Communication & Culture*.
- Groot Kormelink, T. (2020). Seeing, Thinking, Feeling: A Critical Reflection on Interview-based Methods for Studying News Use. *Journalism Studies*, 21(7), 863–878. <https://doi.org/10.1080/1461670x.2020.1716829>.
- Moretti, V., Chakraborty, A. (2020). Media Habits and Covid-19. Using Audio-Diaries Technique to Explore “Official” Information Consumption. *Fuori Luogo Rivista di Sociologia del Territorio, Turismo, Tencologia*, 7, 97 - 104. DOI: 10.6092/2723-9608/7043.
- Schnauber-Stockmann, A., & Karnowski, V. (2020). Mobile devices as tools for Media and Communication Research: A scoping review on collecting self-report data in repeated measurement designs. *Communication Methods and Measures*, 14(3), 145–164. <https://doi.org/10.1080/19312458.2020.1784402>.

(4) Metody III (analýza a interpretace dat):

- *Kódování podle metody "zakotvené teorie":* s. 39-105 v Strauss, A., J. Corbinová. 1999. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Boskovice: Nakladatelství Albert.
- *Kódování – tematická analýza a její postup:* Braun, C. (2008). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 77-101. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1191/1478088706qp063oa>
- *Užitečné tipy, postup a trocha pragmatiky, jak pracovat s kvali daty: "Some pragmatics of qualitative data analysis."* s. 273-290, Rapley, T. 2011. In Silverman D. (ed.) *Qualitative Research* (3d ed.). Sage.
- *Tipy, jak na výzkumnou zprávu: s "Writing Your Report"* s. 383-396, v Silverman, D. 2014. *Interpreting Qualitative Data*. London: Sage.

Doporučená literatura – teorie:

- Boulianne, S. (2015) Social media use and participation: a meta-analysis of current research. *Information, Communication & Society*, 18(5), 524-538. DOI: 10.1080/1369118X.2015.1008542
- Bode, L., E. K. Vraga, P. Borah, D. V. Shah. (2014). A new space for political behavior: Political social networking and its democratic consequences. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 19, 414-429.
- Dahlberg, L. (2007). The Internet, deliberative democracy, and power: Radicalizing the public sphere. *International Journal of Media and Cultural Politics*, 3 (1), 47-64.
- Dahlgren, P. (2005). The Internet, Public Spheres, and Political Communication: Dispersion and Deliberation. *Political Communication*, 22 (2), 147-162.
- Dean, J. (2019). Sorted for Memes and Gifs: Visual Media and Everyday Digital Politics. *Political Studies Review*, 17(3), 255 – 266.
- George, J., & Leidner, D. (2019). From clicktivism to hacktivism: Understanding digital activism. *Information and Organization*, 29(3). <https://doi.org/10.1016/j.infoandorg.2019.04.001>
- Gustafsson, N. (2012). The subtle nature of Facebook politics: Swedish social network site users and political participation. *New Media & Society*, 14(7), 1111–1127. <https://doi.org/10.1177/1461444812439551>
- Halpern, D., J. Gibbs. (2013). Social Media as a Catalyst for Online Deliberation? Exploring the Affordances of Facebook and YouTube for Political Expression. *Computers in Human Behavior*, 29 (3), 1159-1168,
- Jetmar, J. (2017). *Deliberativní demokracie: Od Habermase k sociálním sítím*. Diplomová práce, Masarykova univerzita: Brno.
- Kim, C., & Lee, S. (2021). Does social media type matter to politics? Investigating the difference in political participation depending on preferred social media sites. *Social Science Quarterly*, 102(6), 2942-2954. <https://doi.org/10.1111/ssqu.13055>
- Macková, A. 2017. *Nová média v politické komunikaci: politici, občané a online sociální síť*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Mezinárodní politologický ústav, ISBN 978-80-210-8745-3.

- Madison, N., & Klang, M. (2020). The Case for Digital Activism: Refuting the Fallacies of Slacktivism. *Journal of Digital Social Research*, 2(2), 28-47. <https://doi.org/10.33621/jdsr.v2i2.25>
- Quandt, T. (2018). Dark Participation. *Media and Communication*, 6(4), 36-48. <https://doi.org/10.17645/mac.v6i4.1519>
- Theocharis, Y., & Lowe, W. (2016). Does Facebook increase political participation? Evidence from a field experiment. *Information, Communication & Society*, 16(10), 1465-1486. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2015.1119871>
- Theocharis, Y., & Van Deth, J. (2018). The continuous expansion of citizen participation: A new taxonomy. *European Political Science Review*, 10(1), 139-163. doi:10.1017/S1755773916000230
- Valenzuela, S., Halpern, D., Katz, J. E., & Miranda, J. P. (2019). The Paradox of Participation Versus Misinformation: Social Media, Political Engagement, and the Spread of Misinformation. *Digital Journalism*, 7(6), 802-823.

Doporučená literatura – metoda:

- Arksey, H., & Knight, P. (1999). *Interviewing for Social Scientists: An Introductory Resource with Examples*. SAGE.
- Kapitoly: Achieving a Successful Interview, Why Interviews, Approaches to Interviewing
- Babbie, E. R. 2016. *The practice of social research* (14th ed.). Cengage Learning.
- Brett, B. M. & Wheeler (2022). *How to Do Qualitative Interviewing*. SAGE.
- Bryman, A. (2012). *Social Research Methods* (4th ed.). Oxford University Press.
- Kaptiola: Interviewing in qualitative research Ezzy, Douglas. 2002. *Qualitative Analysis: Practice and Innovation*. New York: Routledge.
- Hendl, J. 2005. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál.
- Lupton, D. (2020). *Doing fieldwork in a pandemic*. Retrieved from: <https://docs.google.com/document/d/1cIGjGABB2h2qbduTqfqrribHmoq9B6P0NvMqVuiHZCl8/preview?fbclid=IwAR3-4TES2KGg-poDu5ockPq5EOD3EiOPC6QVD-OuHm0wdGofH25qhaVS6Z8#heading=h.hx58zhnq8hqk>
- Strauss, A., J. Corbinová. 1999. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Boskovice: Nakladatelství Albert.
- Silverman, D. (2022). *Interpreting Qualitative Data*. London: Sage.
- Tracy, S. J. (2010). Qualitative Quality: Eight “big-tent” criteria for excellent qualitative research. *Qualitative Inquiry*, 16(10), 837–851.

Detailní harmonogram:

16. 2.	<p>Úvodní přednáška: vymezení cílů a obsahu předmětu</p> <p>Zadání: četba zadané teoretické literatury (do 23. 2.)</p>
23. 2.	<p>Výzkumný problém: online politická participace a role dezinformací</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úvod do teorie – vymezení tématu a teoretického problému

	<ul style="list-style-type: none"> • Otázky a cíl výzkumu • Úloha teorie ve výzkumu, ukotvení problému v teorii <p><i>Zadání: četba zadané metodologické literatury – balík I (do 2. 3.)</i></p>
2. 3.	<p><u>Na cestě k výzkumu a k datům: výzkumná metoda I</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Role, silné stránky a limity kvalitativního výzkumu • Etnografický výzkum • Typy výzkumných rozhovorů – rozhovory s návodem • Expertní a elitní rozhovory • Terénní poznámky a jejich role <p><i>Zadání: četba zadané metodologické literatury – balík II (do 9. 3.)</i> <i>Zadání: uskutečnění cvičného rozhovoru a odevzdání nahrávky (do 19. 3.)</i></p>
9. 3.	<p><u>Na cestě k výzkumu a k datům: výzkumná metoda II</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dramaturgie rozhovorů a role tazatele (na co se ptát a na co ne, kdy) • Rozprava nad zadáním rozhovoru a jeho vedením • Vzorkování - zadání a výběr respondentů • Oslovení respondentů a etika (informovaný souhlas) • Rozdělení do týmů <p><i>Zadání: uskutečnění cvičného rozhovoru a odevzdání nahrávky (do 19.3.)</i> <i>Zadání: uskutečnění prvního rozhovoru a odevzdání přepisu (do 9.4.)</i></p>
16. 3.	<p>‡ Změna učebny, hodina bude výjimečně probíhat ve studiu 5.27.</p> <p><u>Na cestě k výzkumu a k datům: výzkumná metoda III</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplnkové metody sběru dat • Přepisy rozhovorů a anonymizace • Specifika online rozhovorů • Úvod do používání programu Atlas.ti <p><i>Zadání: uskutečnění prvního rozhovoru a odevzdání přepisu (do 9.4.)</i> <i>Zadání: četba zadané metodologické literatury – balík III (do 23.3.)</i></p>
23. 3.	<p>‡ Změna učebny, hodina bude výjimečně probíhat ve studiu 5.27.</p> <p><u>Analýza dat I</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza a kódování rozhovorů (pokračování s programem Atlas.ti) • Rozprava nad cvičnými rozhovory • Rozprava a zpětná vazba k hledání respondentů pro rozhovor 1 <p><i>Zadání: uskutečnění prvního rozhovoru a odevzdání přepisu (do 9.4.)</i></p>
30. 3.	<p><u>Analýza dat II</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Výzkumná zpráva a její struktura

	<ul style="list-style-type: none"> • Jak psát analytickou část (jak reportovat výsledky) – jak se liší výzkumná zpráva od DP? • Rozprava a zpětná vazba k hledání respondentů pro rozhovor 1 • Rozprava k hledání respondentů pro rozhovor 2 <p><i>Zadání: uskutečnění prvního rozhovoru a odevzdání přepisu (do 9.4.)</i></p>
6. 4.	<p><u>Na cestě k výzkumu a k datům: výzkumná metoda IV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozprava a zpětná vazba k přepisům prvních rozhovorů • Rozprava k hledání respondentů pro rozhovor 2 <p><i>Zadání: uskutečnění prvního rozhovoru a odevzdání přepisu (do 9.4.)</i> <i>Zadání: uskutečnění druhého rozhovoru a odevzdání přepisu (do 30.4)</i></p>
13. 4.	<p><u>Analýza dat III</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tématická analýza • Zakotvená teorie • Interpretace dat <p><i>Zadání: uskutečnění druhého rozhovoru a odevzdání přepisu (do 30.4)</i> <i>Zadání: analýza dat a vypracování výzkumné zprávy (do 21.5.)</i></p>
20. 4.	<p>‡ <u>Výuka neprobíhá</u> (<i>Den fakulty</i>)</p> <p><i>Zadání: návrhy výzkumných otázek pro analýzu (do 27.4.) do příští hodiny</i> <i>Zadání: uskutečnění druhého rozhovoru a odevzdání přepisu (do 30.4)</i> <i>Zadání: analýza dat a vypracování výzkumné zprávy (do 21.5.)</i></p>
27. 4.	<p><u>Analýza dat IV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Výzkumné otázky • Diskuse nad probíhající analýzou • Diskutování dílčích výsledků, zajímavostí • Týmové konzultace <p><i>Zadání: analýza dat a vypracování výzkumné zprávy (do 21.5.)</i></p>
4. 5.	<p><u>Výzkum politické participace (dr. Patricie Rossini, University of Glasgow)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hostující přednáška <p><i>Zadání: analýza dat a vypracování výzkumné zprávy (do 21.5.)</i></p>
11. 5.	<p>‡ <u>Výuka neprobíhá</u> (<i>Rektorské volno</i>)</p> <p><i>Zadání: analýza dat a vypracování výzkumné zprávy (do 21.5.)</i></p>

18. 5.	Prezentace týmových výsledků – závěrečných zpráv <i>Zadání: analýza dat a vypracování výzkumné zprávy (do 21.5.)</i>
--------	--